

9 травня Україна відзначає два свята: 65-річчя Перемоги і День матері

Куш калини край вікна посадила мати
І сказала тихо ось такі слова:
“Повертайсь, дитино, до рідної хати,
Де б твоя стежина в світі не була”.

Як ішов у світ я, падав цвіт на плечі,
Шлях перехрестили, мамо, Ви мені,
Калачі, що дали, витягнуті з печі,
Стали оберегом у моїм житті.

Як ішов у світ я, падав дощ дрібненький,
А літа минали, мов ті журавлі.
Здуло вітром з саду увесь цвіт біленький
По цілому світі, по усій землі.

У житті долав я нелегкі дороги,
Це вони манили в далечінь ясну.
На шляхах зустрів я радощі й тривоги,
Тільки не забув я стежку у весну.

Повернувся пізно, брами всі закриті,
Хтось на них повісив іржаві замки.
На вікні посохли квіти неполиті,
Із калини впали жовті листки.

То ж летить додому крізь вітри і грози,
Птахами вертайте, люди, з чужини.
Тут батьки старенькі проливають сльози,
Дай їм Бог дожити ще хоч до весни.

Поспішіть додому поки є ще сили,
І летить до хати, мов ті журавлі,
Щоб не зсохли квіти, щоб ви їх підлили,
Щоби хліб родився на нашій землі.

Поговоріть зі мною, мамо,
Хоча б у снах, поговоріть.
І як колись мене малого
До свого серця пригорніть.

Ви відійшли, матусю, в вічність,
Вже не прокинетесь зі сну.
Серед зими я на могилу
Замерзлі квіти Вам несучу.

В нас так багато снігу впало,
Я на колінах припаду...
І жовто-білі Вам троянди
На білий сніг я покладу.

Мороз і вітер, завірюха –
Це мої друзі – Ви і я.
В Вас день народження сьогодні,
Рідненька матінко моя.

Поговоріть зі мною, мамо,
Літа минули, не збагну.
І я замерзлими руками
З могили сніг Вам відгорну.

Петро ГОЙДА,
машиніст локомотивного депо Тернопіль

Концерт з нагоди свята

Благодійний фонд “Спільчани” запрошує залізничників та усіх бажаючих відвідати святковий концерт з нагоди Дня міста і Дня матері, який відбудеться наступної неділі, 9 травня, впродовж дня на літній естраді Парку культури ім. Б. Хмельницького у Львові. Серед учасників концертної програми з 17-ї до 17.30 год на сцені виступатимуть юні виконавці та колективи художньої самодіяльності, чий творчий злет відбувся і за сприяння благодійного фонду “Спільчани”.

Тричі ветеран Федір Мельничук

Наближається свято, до якого давно готується вся країна. З кожним роком все менше залишається серед нас живих свідків та учасників бойових дій Великої Вітчизняної війни. Ще кілька років тому, дехто з них брав участь у парадах Перемоги. Та час невблаганно бере своє, тому цю горіч замість них у парадних лавах будуть крокувати молоді. Кілька днів тому, редакція отримала листа, у якому онуки розповідали про свого дідуся Федора Васильовича Мельничука. Ми зателефонували до Федора Васильовича і, поспілкувавшись із ним, дійшли висновку, що його можна справедливо назвати тричі ветераном: Великої Вітчизняної війни, бойових дій та залізничного транспорту.

Сорок сім років свого життя віддав Федір Мельничук Львівській залізниці, з 1957 р. працював начальником станції Камениця-Волинська Дубнівського району Рівненської області. У телефонній розмові ми попросили ветерана поділитися своїми спогадами

про останній день війни.

– Сьогодні по телевізору досить часто показують фільми про війну, – розповідає Федір Васильович, – далеко не все там так, як було в дійсності. Насправді війна – страшна річ, де ніхто не знає, чи доведеться йому побачити схід сонця наступного дня.

Федору Мельничуку поталанило зустріти перший день Перемоги, дорогою до якого було визволення Австрії, Чехословаччини, Угорщини та Румунії. Через всі ці країни сержант-навідник пройшов разом зі своєю 34-ою окремою бригадою важких гвардійських мінометів, які у військах з любов'ю називали “катюшами”.

– Я був навідником при гвардійських мінометах, – розповідає ветеран. – 9 травня 1945 року ми стояли в лісі приблизно за 75 км від Праги. Добре пам'ятаю, як раннім ранком ми почули по радію виступ Сталіна та дізналися, що війна завершилася повною і безумовною капітуляцією фашистів. Тут же прийшов наказ вирушати своїм ходом до Праги.

Добре пам'ятаю стадіон, на якому стояла наша техніка. Потім приїхав командир фронту Георгій Костянтинович Жуков. Сталося так, що у цей перший мирний день мені довелося побувати у ролі парламентаря. Мене вибрали через знання польської та чеської мов. Тож довелось їхати з білим прапором та переконувати ворога скласти зброю.

Прага була звільнена без бою. За війну на грудях сержанта Мельничука з'явилося 13 медалей та три ордени. А останнє поранення солдат Мельничук отримав уже після переможних салютів під Яворовом, куди приїхав у складі бригади для здачі бойової техніки. Після лікування у Львівському військовому госпіталі Федір Васильович прийшов на Львівську залізницю, де самовіддано відпрацював майже півстоліття.

Спілкувався Олександр
ГЕРШУНЕНКО

Фото з домашнього архіву
Федора Мельничука

Наставник, який ніколи не соромився вчитися

Літопис локомотивного депо Тернопіль розпочався ще у далекому 1875 році. Серед керівників підприємства був Олександр Гнатович Певчих (на фото), який очолював депо впродовж 26 років – з 1951-го по 1977-й, докладаючи чимало зусиль, аби депо було серед кращих на Львівській залізниці.

Начальника паровозного (нині локомотивного) депо Тернопіль Олександра Певчих ветерани залізничного транспорту пам'ятають як талановитого керівника, загартованого в горнилі Великої Вітчизняної війни. Він був вимогливим і справедливим, а разом з тим чуйним та добрим чоловіком. На плечі цієї людини була покладена велика відповідальність – згуртувати колектив на виконання важких завдань, адже робота не чекала, поки загояться рани, завдані виснажливою війною. Це і зруйновані цехи, і відсутність запасних частин до п'яти серій імпортних паровозів, не було й житла для деповчан. Та Олександр Певчих зумів організувати роботу так, що колектив справлявся із поставленими завданнями.

Почалося будівництво цехів депо, двоповерхових житлових будинків – 4-квартирних і 12-квартирних. Всі будівельні роботи проводили в основному власними силами. Як депутат Тернопільської міської ради О. Певчих домігся рішення про виділення земельних ділянок під індивідуальне будівництво.

У 1958 році на зміну паровозам у депо прийшли тепло-

вози серії Ер. Це означало, що потрібно було перевчати людей працювати на новій техніці. День 7 листопада 1961 року для нашого депо був урочистим, адже саме тоді в депо прийшов перший тепловоз ТЭ-2-245, і паровозне депо було перейменоване у локомотивне депо Тернопіль. З того часу розпочався масштабний навчальний процес: Олександр Гнатович вчився сам і змушував навчатися інших. Він не соромився запитати помічника машиніста чи машиніста, наприклад, про послідовність розміщення і призначення електричних апаратів у високовольтній камері. Свого часу Олександр Гнатович вступив на заочну форму навчання у Львівський технікум залізничного транспорту і наполіг на тому, щоб всі машиністи, помічники машиністів та майстри здобули освіту у технікумі. Нелегко було

і вчитися, і працювати. Складно було і в депо, коли надходив час екзаменаційної сесії і одразу 15 працівників депо їхали до Львова складати іспити. А Олександр Гнатович “йшов” на перебір робочих годин, розуміючи, що без грамотних спеціалістів далі працювати на залізниці буде ще важче.

Тоді був такий час, що бракувало добрих фахівців. Тому машиністи, яких відряджали одержувати тепловози на інші залізниці, повинні були шукати грамотних спеціалістів і запрошувати їх на роботу в наше депо. Так із Астраханського тепловозоремонтного заводу в Тернопіль прибув спеціаліст високого класу Борис Олексійович Лінков, із Казахської залізниці – Марат Никифорович Грабський – майбутній начальник Львівської залізниці. Марат Грабський працював у нашому депо заступником начальника з ремонту, згодом – головним інженером депо, головним інженером Тернопільського відділку.

Начальник депо Олександр Певчих умів знайти час для кожного нового працівника, поговорити з ним особисто, умів слухати і чути кожного, за можливості допомагав.

Начальник локомотивного депо Тернопіль Олександр Певчих був удостоєний багатьох нагород і відзнак. У 1945 році його нагородили орденом “Червоного прапора”, знаком “Почесному залізничнику”, медаллю “За трудову доблесть у роки війни”, у 1966-му – орденом “Знак пошани”.

Антон ВАЦИК,
голова ветеранської організації